

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ**

**АЛЛЕРГОЛОГИЯ ЖӘНЕ
ИММУНОЛОГИЯ
мамандығы**

ҚР МҚБС

Ресми басылым

Ключевые слова: Государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования; образовательная программа; требования к уровню подготовки слушателей; переподготовка, повышение квалификации.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

Астана 2009

АЛҒЫ СӨЗ

1 ӨЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН ҚР Денсаулық сақтау Министрлігі Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығының медициналық және фармацевтикалық білім беру жөніндегі оқу әдістемелік секциясы.

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 26 қарашадағы № 778 бұйрығымен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН.**

3 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН.

4 Осы стандартта «Халық денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексінің нормалары және «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы жүзеге асырылған.

теристике специальности «Аллергология и иммунология», утвержденной приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении квалификационных характеристик медицинских и фармацевтических специальностей».

Специалист, освоивший образовательную программу циклов повышения квалификации, должен приобрести знания и навыки, соответствующие цели и содержанию конкретного цикла, а также требованиям настоящего стандарта.

10.2 Итоговая аттестация – форма контроля теоретических и клинических достижений специалиста, направленная на определение соответствия полученных им знаний, умений, навыков и компетенций требованиям настоящего стандарта. Форма проведения итоговой аттестации определяется обучающей организацией самостоятельно.

10.3 Специалистам, освоившим программы дополнительного медицинского образования, выдаётся документ установленного образца о повышении квалификации или переподготовке по специальности «Аллергология и иммунология».

Осы стандартты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

МАЗМҰНЫ

1. Қолдану саласы	6
2. Нормативтік сілтемелер	6
3. Терминдер мен анықтамалар	6
4. Қысқартулар	7
5. Жалпы ережелер	7
6. «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар	8
7. «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар	8
8. «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар	9
9. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру ортасына қойылатын талаптар	16
10. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар	17

- промежуточную и итоговую аттестацию.

9.3 Содержание образовательной программы определяется Типовыми учебными программами (дисциплины обязательного компонента), разработанными на основе настоящего стандарта по специальности «Аллергология и иммунология».

Обучающая организация на основе Типовых учебных программ (дисциплин обязательного компонента) разрабатывает Рабочие учебные программы и силлабусы по дисциплинам обязательного компонента и компонента по выбору, которые вместе с Рабочими учебными планами и контрольно-измерительными средствами (тестовые задания и задачи) составляют учебно-методический комплекс специальности (УМКС).

9.4 Дополнительное профессиональное образование осуществляется медицинскими организациями образования и науки, реализующими образовательные программы дополнительного образования.

9.5 Требования к кадровому обеспечению: учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводить лица, имеющие учёную степень доктора или кандидата наук по специальности «Аллергология и иммунология», для проведения занятий могут приглашаться профильные специалисты первой и высшей квалификационной категории.

9.6 Требования к учебно-методическому обеспечению: учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса должно гарантировать возможность качественного освоения слушателями образовательной программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования.

Реализация образовательной программы должна сопровождаться свободным доступом к международным информационным сетям, электронным базам данных, библиотечным фондам, компьютерным технологиям, учебно-методической и научной литературе.

9.7 Учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводиться с использованием инновационных технологий и интерактивных методов обучения.

9.8 Требования к материально-техническому обеспечению: организации, реализующие образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования, должны располагать материально-технической базой (аудиторный фонд, клинические базы, компьютерные классы, лаборатории, приборное обеспечение, фондовые материалы), соответствующей действующим санитарно-техническим нормам и обеспечивающей проведение всех видов теоретической и клинической подготовки, предусмотренных учебным планом.

10 Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования

10.1 Общие требования. Специалист, освоивший образовательную программу переподготовки, должен приобрести объём знаний и навыков, соответствующий требованиям настоящего стандарта, а также соответствовать квалификационной харак-

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

АЛЛЕРГОЛОГИЯ ЖӘНЕ ИММУНОЛОГИЯ мамандығы Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламасының мазмұн минимумына қойылатын мемлекеттік талаптар

Енгізу күні 01.01.2010

1 Қолдану саласы

Бұл мемлекеттік стандарт (әрі қарай – стандарт) қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламасы мазмұнының мемлекеттік міндетті минимумы мен мамандардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптарды белгілейді.

Стандарттың ережелерін ведомстволық бағыныштылығына, ұйымдық-құқықтық нысандарына, оқыту түрлеріне қарамастан біліктілік арттыру мен қайта даярлау бағдарламасын жүзеге асыратын барлық мекемелер қолдануға және сақтауға міндетті.

Стандарт Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдары бойынша білім беру бағдарламасын жасау кезінде пайдаланылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Стандартта келесі нормативтік құжаттардан сілтемелер алынды:

- «Халықтың денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексі;
- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы № 251-3 Еңбек Кодексі;
- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңы;
- «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы;
- «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 бұйрығы;
- «Медицина және фармацевтика кадрларының арттыру мен қайта даярлау Ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 11 қарашадағы № 691 бұйрығы.

3 Терминдер мен анықтамалар

Стандартта терминдер мен анықтамалар «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңына, «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын

Продолжение таблицы 4

БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни
	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Актуальные проблемы аллергологии и иммунологии, в том числе детского возраста
	Современные данные об этиопатогенезе, клинике, диагностике и дифференциальной диагностике, методах лечения, профилактике, неотложной помощи при аллергических и иммунных заболеваниях, в том числе у детей, с современных позиций, на основах доказательной медицины, включая международные программы и протоколы. Особенности оказания помощи на до- и госпитальном уровнях.

9 Требования к образовательной среде дополнительного медицинского и фармацевтического образования

9.1 Организация самостоятельно разрабатывает и утверждает Рабочие учебные планы переподготовки и повышения квалификации на основе Типовых учебных планов переподготовки и циклов повышения квалификации в соответствии с настоящим стандартом по специальности «Аллергология и иммунология».

9.2 Образовательная программа повышения квалификации и переподготовки содержит:

- теоретическое обучение, включающее изучение базовых и профилирующих дисциплин;
- клиническое обучение;

Продолжение таблицы 3

	стационар и помощь на дому, в том числе неотложную и экстренную. Права и обязанности врача-аллерголога. Учетно-отчетная документация. Общелабораторные, функциональные и специальные методы исследования на амбулаторном уровне. Неотложные состояния в аллергологии на догоспитальном уровне. Современная фармакотерапия аллергических заболеваний согласно протоколам лечения. Принципы первичной и вторичной профилактики аллергических заболеваний. Методы оценки полноты, качества и эффективности профилактических мероприятий. Экспертиза временной и стойкой нетрудоспособности. Диспансеризация. Критерии оценки качества амбулаторно-поликлинической помощи аллергическим больным, принципы контроля.
ПДО 06	Детская аллергология амбулаторно-поликлиническая
	Организация амбулаторно-поликлинической аллергологической помощи детскому населению в РК, включая дневной стационар и помощь на дому, в том числе неотложной и экстренной. Учетно-отчетная документация. Алгоритм диагностики, дифференциальной диагностики, функциональные и специальные методы исследования в детской аллергологии на амбулаторном уровне. Современные принципы лечения аллергических заболеваний у детей согласно протоколам. Принципы первичной и вторичной профилактики аллергических заболеваний. Неотложные аллергические состояния на догоспитальном уровне. Диспансеризация детей с аллергическими заболеваниями. Методика проведения специфической алерговакцинации у детей. Иммунопрофилактика в поликлинике. Календарь вакцинации детского населения в РК. Осложнения и их профилактика. Особенности вакцинации у детей с различными заболеваниями.
ПДВ	Компонент по выбору
ИА	Итоговая аттестация
	Итого

Таблица 4 - Содержание образовательной программы повышения квалификации (4 недели) по специальности «Аллергология и иммунология»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент

бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысына сәйкес қолданылады.

Біліктілік – кәсіби қызметін атқаруға немесе білімін жалғастыруға арналған түлектің (бітірушінің) білімі туралы құжатында көрсетілетін кәсіби-дайындықтың деңгейі мен түрі.

Мамандық – білім туралы құжаттармен бекітілетін белгілі бір қызметтің түріне қажетті мақсатты дайындық арқылы, жұмыс тәжірибесімен игерілген білімнің, іскерлік пен дағдылардың кешені.

Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру – мемлекет пен қоғам азаматтарының білімге деген сұранысын жан-жақты қанағаттандыру мақсатында барлық деңгейдегі қосымша білім беру бағдарламаларының негізінде іске асырылатын оқыту процесі.

Тыңдаушы – қосымша медициналық және (немесе) фармацевтикалық білім бағдарламасын іске асырушы мекемеге оқуға қабылданған маман.

Қайта даярлау (мамандандыру) – басқа кәсіпті немесе мамандықты меңгеруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Біліктілік арттыру – бұрын алған кәсіби білімін, іскерлігі мен дағдыларын жалғастыруға, кеңейтуге, тереңдетуге, жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Білім беру бағдарламасы – оқу және практикалық (клиникалық) жұмыстың көлемі мен түрі, пәндер тізімі енгізілген нақты мамандық бойынша тыңдаушыларды дайындау мазмұнының жалпы сипаттамасы.

4 Қысқартулар

Стандартта келесі қысқартулар қолданылады:

- ҚБМС – қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің мемлекеттік стандарты;
- НП – негізгі пәндер;
- БП – бейіндік пәндер;
- МОӘК – мамандықтың оқу-әдістемелік кешені.

5 Жалпы ережелер

5.1 Медицина және фармацевтика кадрларының біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлау «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрлігі 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 Бұйрығымен бекітілген мамандықтар бойынша жүргізіледі.

5.2 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлаудың білім беру бағдарламаларын ведомстволық бағыныстылығы мен меншік түріне қарамастан денсаулық сақтау саласында білім беру және/немесе ғылыми қызметті жүзеге асыратын, қажетті оқу-әдістемелік, материалдық-техникалық жабдықтармен қамтамасыз етілген медициналық білім және ғылым ұйымдары іске асырады.

ПДО 03	Клиническая иммунология и аллергология в стационаре
	<p>Основы иммунологии и клинической иммунологии. Пропедевтика клинической иммунологии. Лабораторные методы диагностики иммунитета. Этиология, патогенез, клинические проявления иммунодефицитов. Первичные и вторичные иммунодефицитные заболевания, диагностика. Основные клинические проявления пре- и манифестного СПИДа. Принципы иммунотерапии иммунодефицитных состояний. Эпидемиология, этиопатогенез, клиника, диагностика и принципы лечения аллергических заболеваний респираторного тракта, желудочно-кишечного тракта, кожи. Неотложные состояния в аллергологии. Показания и противопоказания к неспецифической и специфической иммунотерапии, методика и возможные осложнения. Аутоиммунные расстройства. Этиология, иммунология, морфология, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика заболеваний соединительной ткани. Лабораторные методы диагностики. Иммунология опухолей. Иммунотерапия. Иммунология и иммунопатология трансплантации. Клиническая фармакотерапия.</p>
ПДО 04	Клиническая иммунология и аллергология детская в стационаре
	<p>Основы теоретической и клинической иммунологии детского возраста. Нормативные показатели основных количественных и функциональных лабораторных иммунологических тестов у детей. Организационно-методические основы активной иммунизации и профилактики поствакцинальных осложнений у детей. Сущность и цели иммунопрофилактики инфекционных болезней, характеристика вакцинального процесса и поствакцинального иммунитета. Причины возникновения иммунной патологии в детском организме, механизмы их развития. Иммунодефицитные состояния и заболевания. Методы лабораторного обследования больных иммунодефицитами. Этиология, патогенез, классификация аутоиммунных заболеваний и иммунодефицитных состояний в детском возрасте. Клиническая фармакотерапия иммуноактивных препаратов. Эпидемиология, этиопатогенез, клиника, диагностика и принципы лечения аллергических заболеваний респираторного тракта, желудочно-кишечного тракта, кожи у детей различного возраста. Неотложные состояния в детской аллергологии. Показания и противопоказания к неспецифической и специфической иммунотерапии, методика и возможные осложнения их применения у детей.</p>
ПДО 05	Аллергология амбулаторно-поликлиническая
	<p>Организация амбулаторно-поликлинической аллергологической помощи городскому и сельскому населению в РК, включая дневной</p>

5.3 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлау:

- осы стандартқа;
- медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасына;
- мамандықтардың біліктілік сипаттамасына;
- оқу- әдістемелік және бағдарламалық құжаттарға сай іске асырылады.

5.4 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламаларын меңгерген және қорытынды аттестациядан сәтті өткен тұлғаларға бекітілген үлгідегі құжат беріледі.

5.5 Стандарт ережелерінің мақсаттары:

- мамандардың біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлауға қойылатын міндетті талаптарды орындау арқылы қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің жоғары сапасына ие болу;
- қосымша кәсіптік оқытуды іске асыратын ұйымның жұмысының тиімділігін қадағалайтын бақылау жүйесін құру және оқу процесін регламенттеу.

6 «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар

6.1 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгеруге тілек білдіруші тұлғалардың бұдан бұрынғы қажетті деңгейдегі білімі – жоғары медициналық білім.

7 «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар

7.1 «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымы білім берудің мазмұнын анықтайтын, олардың сәйкестілігін айқындайтын, өлшемі мен есебін анықтайтын оқу және клиникалық жұмыстардың әр түрінен құрылады. Жұмыстың барлық түрлерінің ауқымдылығын есептеу игерілген материалдардың сағат/аптада көлемі бойынша жүзеге асырылады. Сонымен қатар, бұдан бұрынғы білім деңгейінде игерілген жинақтық сағат/апта жүйесі бар.

7.2 «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламалары күндізгі оқу формасы арқылы жүзеге асырылады.

Мамандардың біліктілігін арттыру заңмен белгіленген тәртіп бойынша электронды және телекоммуникация құралдарының көмегімен қашықтан оқыту формасы арқылы да жүргізілуі мүмкін.

7.3 Оқытудың ұзақтығы:

- 1) қайта даярлау циклында:
  - педиатриялық/терапиялық бейін және жалпы дәрігерлік практика мамандықтары бойынша бұрынғы алған білімі мен еңбек өтілі болса – 1080/20 сағат/апта;
  - педиатриялық/терапиялық емес бейін мамандықтары бойынша бұрынғы алған білімі мен еңбек өтілі болса - 1350/25 сағат/апта;

Продолжение таблицы 3

	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Внутренние болезни
	Этиология, патогенез, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика и принципы лечения типичных форм заболевания внутренних органов с позиций доказательной медицины. Совершенствование пропедевтических навыков. Клинико-диагностическое значение лабораторных и инструментальных методов исследования. Тактика врача при неотложных состояниях: выставление диагноза, проведение реанимационных мероприятий, профилактика осложнений основного заболевания. Экспертиза трудоспособности.
ПДО 02	Детские болезни
	Особенности сбора анамнеза и заполнения истории болезни у детей. Особенности физического осмотра по органам и системам у детей. Физиология и патология периода новорожденности. Оценка физического, нервно-психического и полового развития детей. Заболевания раннего детского возраста по программе ВОЗ «Интегрированное ведение болезней детского возраста» (ИВБДВ). Наиболее частые заболевания детей старшего возраста - органов дыхания, сердечно-сосудистой, пищеварительной, мочевыделительной, эндокринной систем, болезни крови. Аллергические заболевания у детей. Функциональные методы диагностики в педиатрии. Клиническая лабораторная диагностика в педиатрии.

2) біліктілік арттыру циклында – 54/1 сағат/аптадан 216/4 сағат/аптаға дейін.

Оқу аптасының ұзақтығы 54 сағаттан 60 сағатқа дейін, оның ішінде 36-дан 40-қа дейінгісі – аудиториялық (академиялық) сағаттар, 18-20 – тыңдаушының өзіндік жұмысы. 1 академиялық сағаттың ұзақтығы 50 минут.

8 «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар

8.1 Мамандарды дайындау деңгейіне қойылатын талаптар «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнымен анықталады.

8.2 Білім беру міндетті компоненттен және таңдаулы компоненттен тұрады.

Міндетті компонент жататын пәндердің тізімі және тиесілі сағат/аптаның ең аз көлемі осы стандарттың Типтік оқу жоспарымен анықталады (1-2 кесте). Таңдауға болатын пәндердің тізімі мен тиесілі сағат/аптаның ең аз көлемін білім беру және ғылым ұйымдары өзі бекітеді.

Таңдауға болатын компоненттің пәндері аллергиялогия және иммунология, оның ішінде балалар аллергиялогиясы мен иммунологиясының, аралас пәндердің жеке бөлімдерін тереңдете зерделеуді қажет етеді, сонымен бірге жұмыс берушінің болжалдары мен еңбек нарығының қажеттіліктері есепке алынады.

8.3 Ұзақтығы 4 апталық қайта даярлау циклі мен біліктілік арттыру циклдары бойынша міндетті компонент пен таңдау компонентінің ара қатынасы 50% - 50%. Біліктілік арттыру циклы 100% таңдау компонентінен тұрады, оның ұзақтығы 1 аптадан 3 аптаға дейінгі уақытты қамтиды.

8.4 Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) оқытудың ұзақтығы мен тақырыпты ұйым төменде ұсынылған негізгі тақырыптардан (бағыт) өз бетінше таңдап алады.

8.5 «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) даярлаудың негізгі тақырыптары (бағыттары) мыналар:

- «Аллергология және иммунологиядағы инновациялық технологиялар»;
- «Аллергология және иммунологиядағы өзекті мәселелер, оның ішінде балалар аллергиялогиясы мен иммунологиясындағы да»;
- «Госпитальға дейінгі және госпитальдағы кезеңдегі шұғыл аллергиялогия және иммунологияның мәселелері, оның ішінде балалар аллергиялогиясы мен иммунологиясындағы да»;
- «Аллергология және иммунологиядағы нутрициология, оның ішінде балалар аллергиялогиясы мен иммунологиясындағы да»;
- «Аллергология және иммунологиядағы дәлелді медицина мәселелері»;
- «Аллергология және иммунологиядағы зерттеудің аспаптық әдістері»;
- «Аллергология және иммунологиядағы зерттеудің зертханалық әдістері».

8.6 «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша қосымша медициналық білімнің білім беру бағдарламасының мазмұны 3-4 кестелерге сәйкес анықталады.

1-кесте - «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша қайта даярлаудың типтік оқу жоспары

№	Пәндердің атауы	Оқу жүктемесінің сағат/аптамен көрсетілген көлемі*	Оқу жүктемесінің сағат/аптамен көрсетілген көлемі **
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	54 /1	54 /1
МНП	Міндетті компонент	54 /1	54 /1
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса	36/2/3	36/2/3
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	18/1/3	18/1/3
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	1026/19	1296/24
МБП	Міндетті компонент	486/9	756/14
МБП 01	Ішкі аурулар	-	162/3
МБП 02	Балалар аурулары	-	108/2
МБП 03	Стационардағы клиникалық иммунология және аллергология	216/4	216/4
МБП 04	Стационардағы балалардың клиникалық иммунологиясы және аллергологиясы	162/3	162/3
МБП 05	Амбулаториялық-емханалық аллергология	54/1	54/1
МБП 06	Балалардың амбулаториялық-емханалық аллергологиясы	54/1	54/1
ТБК	Таңдау компоненті	540/10	540/10
ҚА	Қорытынды аттестация		
	Барлығы	1080/20	1350/25

Ескерту:

* - терапия/педиатрия бейіні мамандықтары бойынша бұрынғы білімі мен еңбек өтілі бар мамандарға арналған жоспар;

** - терапиялық/педиатриялық емес бейін мамандықтары бойынша бұрынғы білімі мен еңбек өтілі бар мамандарға арналған жоспар.

Таблица 2 - Типовые учебные планы циклов повышения квалификации по специальности «Аллергология и иммунология»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях			
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	0	0	0	18/½
БДО	Обязательный компонент	0	0	0	18/½
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования ЗОЖ	0	0	0	12
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	0	0	0	6
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54/1	108/2	162/3	216/4
ПДО	Обязательный компонент	0%	0%	0%	108/2 50%
ПДО 01	Актуальные проблемы аллергологии и иммунологии, в том числе детского возраста				
ПДВ	Компонент по выбору	54 /1 100%	108/2 100%	162/3 100%	108/2 50%
ИА	Итоговая аттестация*				
	Итого	54/1	108/2	162/3	234/4 и 1/3

Таблица 3 - Содержание образовательной программы переподготовки по специальности «Аллергология и иммунология»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение (включая вопросы формирования здорового образа жизни)

Таблица 1- Типовой учебный план переподготовки по специальности «Аллергология и иммунология»

№	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях*	Объем учебной нагрузки в часах/неделях**
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54 /1	54 /1
БДО	Обязательный компонент	54 /1	54 /1
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования ЗОЖ	36/2/3	36/2/3
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	18/1/3	18/1/3
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	1026/19	1296/24
ПДО	Обязательный компонент	486/9	756/14
ПДО 01	Внутренние болезни	-	162/3
ПДО 02	Детские болезни	-	108/2
ПДО 03	Клиническая иммунология и аллергология в стационаре	216/4	216/4
ПДО 04	Клиническая иммунология и аллергология детская в стационаре	162/3	162/3
ПДО 05	Аллергология амбулаторно-поликлиническая	54/1	54/1
ПДО 06	Детская аллергология амбулаторно-поликлиническая	54/1	54/1
ПДВ	Компонент по выбору	540/10	540/10
ИА	Итоговая аттестация		
	Итого	1080/20	1350/25

Примечание:

* - план для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям терапевтического/педиатрического профиля;

** - план для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям нетерапевтического/ непедиатрического профиля.

2-кесте – «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша біліктілік арттыру циклының типтік оқу жоспары

Пән циклы	Пәндердің атауы	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта-мен көрсетілген көлемі			
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	0	0	0	18/½
МНП	Міндетті компонент	0	0	0	18/½
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса	0	0	0	12
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	0	0	0	6
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	54/1	108/2	162/3	216/4
МБП	Міндетті компонент	0%	0%	0%	108/2 50%
МБП 01	Аллергология және иммунология-дағы өзекті мәселелер, соның ішінде балалар аллергологиясы және иммунологиясы да				
ТБК	Таңдау компоненті	54 /1 100%	108/2 100%	162/3 100%	108/2 50%
ҚА	Қорытынды аттестация				
	Барлығы	54/1	108/2	162/3	234/4 және 1/3

3-кесте - «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша қайта даярлаудың білім беру бағдарламасының мазмұны

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау (СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса)
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ұғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Ішкі аурулар
	Дәлелді медицина тұрғысынан ішкі мүшелер ауруларының типтік түрлерінің этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, сараланған диагностикасы мен емдеу принциптері. Пропедевтикалық дағдыларды жетілдіру. Зерттеудің зертханалық және аспаптық әдістерінің клиникалық-диагностикалық маңызы. Шұғыл жағдайдағы дәрігердің тәсілі: диагнозды қою, реанимация шараларын өткізу, негізгі аурудың асқынуларының алдын алу. Жұмысқа қабілеттілігін сараптау.
МБП 02	Балалар аурулары
	Балалардың ауру тарихын толтыру мен анамнез жинау ерекшеліктері. Балаларды мүшелері мен жүйелері бойынша физикальды тексерудің ерекшеліктері. Жаңа туған кезеңдегі физиология мен патология.

- при предшествующем уровне образования и стаже работы по специальностям неонатрического/нетерапевтического профилей - 1350/25 часов/недель;
2) на циклах повышения квалификации - от 54/1 до 216/4 часов/недель.

Продолжительность учебной недели составляет от 54 до 60 часов, из которых от 36 до 40 – аудиторные (академические) часы, 18-20 – самостоятельная работа слушателя. Продолжительность 1 академического часа составляет 50 минут.

8 Требования к содержанию образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Аллергология и иммунология»

8.1 Требования к уровню подготовки специалистов определяются содержанием программ дополнительного медицинского образования по специальности «Аллергология и иммунология».

8.2 Обучение состоит из обязательного компонента и компонента по выбору.

Перечень дисциплин обязательного компонента и соответствующие минимальные объемы часов/недель определяются Типовыми учебными планами настоящего стандарта (таб. 1-2). Перечень дисциплин по выбору и соответствующие минимальные объемы часов/недель устанавливаются организациями образования и науки самостоятельно.

Дисциплины компонента по выбору предполагают углубленное изучение отдельных разделов аллергологии и иммунологии, в том числе детского возраста, смежных дисциплин, при этом учитываются ожидания работодателей и потребности рынка труда.

8.3 Соотношение обязательного компонента и компонента по выбору на цикле переподготовки и циклах повышения квалификации продолжительностью 4 недели составляет 50% к 50%. Циклы повышения квалификации продолжительностью от 1 до 3 недель на 100% состоят из компонента по выбору.

8.4 Тематику и продолжительность обучения на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) организация выбирает самостоятельно из рекомендованных ниже основных тем (направлений).

8.5 Основными темами (направлениями) подготовки на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) по специальности «Аллергология и иммунология» являются следующие:

- «Инновационные технологии в аллергологии и иммунологии»;
- «Актуальные вопросы аллергологии и иммунологии, в том числе детского возраста»;
- «Вопросы неотложной аллергологии и иммунологии, в том числе детского возраста, на догоспитальном и госпитальном этапах»;
- «Нутрициология в аллергологии и иммунологии, в том числе детского возраста»;
- «Вопросы доказательной медицины в аллергологии и иммунологии»;
- «Инструментальные методы исследования в аллергологии и иммунологии»;
- «Лабораторные методы исследования в аллергологии и иммунологии».

8.6 Содержание образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Аллергология и иммунология» определяется в соответствии с таб. 3-4.

5.3 Повышение квалификации и/или переподготовка осуществляются в соответствии с:

- настоящим стандартом;
- номенклатурой медицинских и фармацевтических специальностей;
- квалификационными характеристиками специальностей;
- учебно-методической и программной документацией.

5.4 Лицам, освоившим образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования и успешно прошедшим итоговую аттестацию, выдаётся документ установленного образца.

5.5 Положения настоящего стандарта имеют следующие цели:

- достижение высокого качества дополнительного медицинского и фармацевтического образования за счет выполнения обязательных требований к повышению квалификации и/или переподготовке специалистов;
- регламентация учебного процесса и создания системы контроля за эффективностью работы организаций, осуществляющих дополнительное профессиональное обучение.

6 Требования к лицам, получающим дополнительное медицинское образование по специальности «Аллергология и иммунология»

6.1 Необходимый предшествующий уровень образования для лиц, желающих освоить образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования, – высшее медицинское образование.

7 Требования к структуре образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Аллергология и иммунология»

7.1 Структура программы дополнительного медицинского образования по специальности «Аллергология и иммунология» формируется из различных видов учебной и клинической работы, определяющих содержание образования, отражает их соотношение, измерение и учет. Учет трудоёмкости всех видов работ осуществляется по объему освоенного материала в часах/неделях. При этом действует накопительная система часов/недель, освоенных на предыдущих уровнях образования.

7.2 Программы дополнительного медицинского образования по специальности «Аллергология и иммунология» реализуются через очную форму обучения. Повышение квалификации специалистов может проводиться в форме дистанционного обучения, посредством электронных и телекоммуникационных средств в установленном законом порядке.

7.3 Продолжительность обучения составляет:

- 1) на цикле переподготовки:
  - при предшествующем уровне образования и стаже работы по специальностям педиатрического/терапевтического профилей и общей врачебной практики - 1080/20 часов/недель;

3 кестенің жалғасы

	Балалардың физикалық, нерв-психикалық, жыныстық дамуын бағалау. ДДСҰ «Балалық шақтағы ауруларды интегрирі жүргізу» бағдарламасы бойынша балалар аурулары (БШАИЖ). Ересек жастағы балаларда жиі кездесетін аурулар: тыныс алу, жүрек-қантамыр, асқорыту жүйесі, несеп шығару жүйесі, эндокриндік жүйе, қан аурулары, аллергиялық аурулар. Педиатриядағы диагностиканың функционалды әдістері. Педиатриядағы клиникалық зертханалық диагностика.
МБП 03	Стационардағы клиникалық иммунология және аллергология
	Имунология мен клиникалық иммунологияның негіздері. Клиникалық иммунологияның пропедевтикасы. Иммунологияның зертханалық әдістері. Иммунология тапшылығының этиологиясы, патогенезі, клиникалық әйгіленімі. Ілкі және салдарлық иммунитет тапшылықты аурулар, диагностикасы. ЖИТС-алды және манифесті ЖИТС-ң негізгі клиникалық әйгіленімі. Иммунология тапшылықты жағдайларды иммунотерапиясының принциптері. Тыныстық жолдың, асқазан-ішек жолының, терінің аллергиялық ауруларының эпидемиологиясы, этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы және емдеу принциптері. Аллергологиядағы шұғыл жағдайлар. Спецификалы және бейспецификалы иммунотерапияға арналған көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштер, әдістемесі және болуы мүмкін асқынулар. Аутоиммунды бұзылыстар. Дәнекер тін ауруларының этиологиясы, иммунологиясы, морфологиясы, клиникасы, диагностикасы, саралау диагностикасы. Диагностиканың зертханалық әдістері. Ісіктер иммунологиясы. Иммунотерапия. Трансплантацияның иммунологиясы мен иммунопатологиясы. Клиникалық фармакотерапия.
МБП 04	Стационардағы балалардың клиникалық иммунологиясы және аллергологиясы
	Балалардың теориялық және клиникалық иммунологиясының негіздері. Балаларға жүргізілген негізгі сандық және функционалды зертханалық иммунологиялық тесттердің нормативті көрсеткіштері. Белсенді иммунизацияның және балалардағы вакцинациядан кейінгі асқынулардың алдын алудың ұйымдастыру әдістемесінің негіздері. Жұқпалы аурулардың иммунопрофилактикасының мәні мен мақсаты, вакцинация процесі мен вакцинациядан кейінгі иммунитеттің сипаттамасы. Балалар организмінде иммундық патологияның туындау себептері, олардың даму механизмі. Иммунология тапшылықты күйлер мен аурулар. Иммунология тапшылықты аурумен ауыратын науқастарды зертханалық тексеру әдістері. Балалардағы иммунитет тапшылықты күйлер мен аутоиммундық аурулардың этиологиясы, патогенезі, жіктелімі. Иммуноактив препараттардың клиникалық фармакотерапиясы. Жас ерекшелігі әртүрлі балалардың тыныстық жолының, асқазан-

	ішек жолының, терісінің аллергиялық ауруларының эпидемиологиясы, этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы және емдеу принциптері. Балалар аллергологиясындағы шұғыл жағдайлар. Спецификалы және бейспецификалы иммунотерапияға арналған көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер, әдістемесі және балаларға қолданғанда болуы мүмкін асқынулар.
МБП 05	Амбулаториялық-емханалық аллергология
	ҚР қала және ауыл халқына күндізгі стационар мен үйіне барып көмек беруді, шұғыл және жедел жәрдемді қоса амбулаториялық-емханалық аллергиялық көмекті ұйымдастыру. Дәрігер-аллергологтың құқықтары мен міндеттері. Есепке алу-есеп беру құжаттамасы. Амбулаториялық дегейдегі зерттеудің жалпы зертханалық, функциональдық және арнайы әдістері. Аллергологиядағы госпитальдық кезеңдегі шұғыл күйлер. Аллергиялық аурулардың емдеу хаттамасына сәйкес қазіргі фармакотерапиясы. Аллергиялық аурулардың ілкі және салдарлық алдын алу принциптері. Алдын алу шараларының артықшылығын, сапасын, тиімділігін бағалау әдістері. Уақытша және тұрақты жұмысқа жарамсыздық сараптамасы. Диспансеризация. Аллергиялық аурумен ауыратын науқастарға көрсетілетін амбулаториялық-клиникалық жәрдемнің сапасын бағалау критерийлері, бақылау принциптері.
МБП 06	Балалардың амбулаториялық-емханалық аллергологиясы
	ҚР балаларға күндізгі стационар мен үйіне барып көмек беруді, шұғыл және жедел жәрдемді қоса амбулаториялық-емханалық аллергиялық көмекті ұйымдастыру. Есепке алу-есеп беру құжаттамасы. Балалар аллергологиясын амбулатория деңгейінде зерттеудің функциональды және арнайы әдістері, диагностиканың, саралау диагностикасының алгоритмі. Балалардың аллергиялық ауруларын хаттамаға сәйкес емдеудің қазіргі принциптері. Аллергиялық аурулардың ілкі және салдарлық алдын алу принциптері. Госпитальға дейінгі деңгейдегі шұғыл аллергиялық күйлер. Аллергиялық аурумен ауыратын балалардың диспансеризациясы. Балаларға спецификалы аллерговакцинацияны өткізудің әдістемесі. Емханадағы иммунопрофилактика. ҚР балалар вакцинациясының күнтізбегі. Асқынулар және олардың алдын алу. Түрлі аурулармен ауыратын балаларды вакцинациясының ерекшеліктері.
ТБК	Таңдау компоненті
ҚА	Қорытынды аттестация
	Барлығы

рования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

Квалификация – отражаемые в документе об образовании вид и степень профессиональной подготовленности выпускника к выполнению профессиональной деятельности или продолжению образования.

Специальность – комплекс приобретенных, путем целенаправленной подготовки и опыта работы знаний, умений и навыков, необходимых для определённого вида деятельности, подтверждаемый соответствующими документами об образовании.

Дополнительное медицинское и фармацевтическое образование – процесс обучения, осуществляемый на основе дополнительных образовательных программ всех уровней, с целью всестороннего удовлетворения образовательных потребностей граждан, общества и государства.

Слушатель – специалист, зачисленный на обучение в организацию, реализующую программы дополнительного медицинского и (или) фармацевтического образования.

Переподготовка (специализация) – форма профессионального обучения, позволяющая освоить другую профессию или специальность.

Повышение квалификации - форма профессионального обучения, позволяющая поддерживать, расширять, углублять и совершенствовать ранее приобретенные профессиональные знания, умения и навыки.

Образовательная программа – общая характеристика содержания обучения слушателей по конкретной специальности, включающая перечень дисциплин, виды и объем учебной и клинической или/и практической работы.

4 Сокращения

В стандарте применяются следующие сокращения:

- ГСДО – государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования;
- БД – базовые дисциплины;
- ПД – профилирующие дисциплины;
- УМКС – учебно-методический комплекс специальности.

5 Общие положения

5.1 Повышение квалификации и/или переподготовка медицинских и фармацевтических кадров проводится по специальностям, утвержденным Приказом Министерства здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774.

5.2 Образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки реализуются медицинскими организациями образования и науки, основным видом деятельности которых являются образовательная и/или научная деятельность в области здравоохранения, имеющими необходимое учебно-методическое, материально-техническое оснащение, независимо от их ведомственной подчиненности и формы собственности.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Специальность: АЛЛЕРГОЛОГИЯ И ИММУНОЛОГИЯ
**Государственные требования к минимуму содержания программ
дополнительного медицинского и фармацевтического образования**

Дата введения **01.01.2010**

1 Область применения

Настоящий Государственный стандарт (далее - стандарт) устанавливает требования к государственному обязательному минимуму содержания образовательных программ дополнительного медицинского и фармацевтического образования и уровню подготовки специалистов.

Положения стандарта обязательны для применения и соблюдения всеми организациями, реализующими программы повышения квалификации и переподготовки, независимо от их ведомственной подчиненности, организационно-правовых форм и форм обучения.

Стандарт используется при разработке образовательных программ по циклам повышения квалификации и переподготовки.

2 Нормативные ссылки

В стандарте использованы ссылки на следующие нормативные документы:

- Кодекс Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV ;
- Трудовой кодекс Республики Казахстан от 15 мая 2007 года № 251-3;
- Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III;
- Постановление Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317;
- Приказ Министра здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774;
- Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении Правил повышения квалификации и переподготовки медицинских и фармацевтических кадров» от 11 ноября 2009 года № 691.

3 Термины и определения

В стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III, постановлением Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформи-

4 кесте - «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша біліктілік арттырудың білім беру бағдарламасының мазмұны (4 апта)

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелерін қоса
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушаңдығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ұғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Аллергология және иммунологиядағы өзекті мәселелер, соның ішінде балалар аллергиясы және иммунологиясы да
	Халықаралық бағдарламалар мен хаттамаларды қоса, дәлелді медицина негізіндегі қазіргі көзқарас бойынша аллергиялық және иммундық аурулардың, соның ішінде балалардың аллергиялық және иммундық ауруларының этиопатогенезі, клиникасы, диагностикасы, саралау диагностикасы, емдеу әдістері, профилактикасы, шұғыл жәрдемі туралы қазіргі мәліметтер. Госпитальға дейінгі және госпитальдық деңгейде көмек көрсетудің ерекшеліктері.

9 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру ортасына қойылатын талаптар

9.1 «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша осы стандартқа сәйкес қайта даярлау мен біліктілік арттыру циклының Типтік оқу жоспарының негізінде қайта даярлау мен біліктілік арттырудың Жұмыс оқу жоспарын мекеме (ұйым) өздігінше дербес жасап, бекітеді.

9.2 Біліктілік арттыру мен қайта даярлаудың білім беру бағдарламасына:

- базальқ және бейіндік пәндермен қоса теориялық білім беру;
- клиникалық білім беру;
- аралық және қорытынды аттестация енеді.

9.3 Білім беру бағдарламасының мазмұны «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша осы стандарттың негізінде жасалған Типтік оқу бағдарламасымен (міндетті компонент пәндері) анықталады.

Білім беретін ұйым Типтік оқу бағдарламасының (міндетті компонент пәндері) негізінде міндетті және таңдау компоненті пәндері бойынша Оқу жұмыс бағдарламалары мен силлабустар жасайды. Олар Оқу жұмыс жоспарлары мен бақылау-өлшеу құралдарымен (тест тапсырмалары мен есептер) бірге мамандықтың оқу-әдістемелік кешенін (МОӘК) құрайды.

9.4 Қосымша кәсіптік білімді қосымша білім беру бағдарламасын іске асырушы білім және ғылым медициналық ұйымдары іске асырады.

9.5 Кадрмен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклында оқу сабақтарын «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша доктор немесе ғылым кандидаты ғылыми дәрежесі бар тұлғалар жүргізуі керек. Сабақты жүргізу үшін бірінші және жоғары біліктілік санатындағы профильді мамандарды шақыруға болады.

9.6 Оқу-әдістемелікпен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: оқу процесінің оқу-әдістемелік және ақпараттық қамтамасыз етуі тыңдаушылардың қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламасын сапалы меңгеру мүмкіндігіне кепіл болуы қажет. Білім беру бағдарламасын іске асыру халықаралық ақпараттық желілерге, электрондық дерек базаларына, кітапханалар қорына, компьютерлік технологияға, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге еркін қол жеткізу мүмкіндігі болуы қажет.

9.7 Біліктілік арттыру және қайта даярлау циклындағы оқу сабақтары инновациялық технологиялар мен оқытудың интерактивті әдістерін қолдану арқылы өтуі керек.

9.8 Материалдық-техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын іске асырушы мекемелерде қолданыстағы санитариялық-техникалық нормаларға сай және оқу жоспарында қарастырылған теориялық, клиникалық дайындықтың барлық түрлерін өткізуді қамтамасыз ететін материалдық-техникалық база болуы қажет (аудиториялық фонд, клиникалық базалар, компьютерлік класс, зертханалар, аспаптармен қамтамасыз ету, қор материалдары).

СОДЕРЖАНИЕ

1. Область применения	22
2. Нормативные ссылки.	22
3. Термины и определения	22
4. Сокращения	23
5. Общие положения	23
6. Требования к лицам, получающим дополнительное медицинское образование по специальности «Аллергология и иммунология».	24
7. Требования к структуре образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Аллергология и иммунология»	24
8. Требования к содержанию образовательной программы дополнительного образования по специальности «Аллергология и иммунология»	25
9. Требования к образовательной среде дополнительного медицинского и фармацевтического образования	31
10. Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования	32

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 26 ноября 2009 года № 778.

3 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ.

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Кодекса Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV и постановления Правительства Республики Казахстан «О Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

10 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

10.1 Жалпы талаптар. Қайта даярлаудың білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі, сондай-ақ «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың біліктілік сипаттамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрінің Бұйрығымен бекітілген «Аллергология және иммунология» мамандығының біліктілік сипаттамасына сай болуы керек.

Біліктілік арттыру циклының білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына, нақты циклдың мақсаты мен мазмұнына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі қажет.

10.2 Қорытынды аттестация – бұл мамандардың алған білімінің, дағдылары мен іскерлігінің, біліктілігінің осы стандарттың талаптарына сай келетіндігін анықтауға бағытталған маманның теориялық және клиникалық жетістіктерін бақылау түрі. Қорытынды аттестацияны өткізу формасын ұйым өзі анықтайды.

10.3 Қосымша медициналық білімнің бағдарламаларын меңгерген мамандарға «Аллергология және иммунология» мамандығы бойынша біліктілік арттыру немесе қайта даярлау туралы мемлекеттік үлгідегі құжат беріледі.

Настоящий стандарт не может быть тиражирован и распространен без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Специальность:
АЛЛЕРГОЛОГИЯ
И ИММУНОЛОГИЯ**

ГСДО РК

Издание официальное

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

Негізгі сөздер: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің мемлекеттік стандарты; білім беру бағдарламасы; тыңдаушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар; қайта даярлау, біліктілік арттыру.

Астана 2009